

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A honvédelmi államtitkár.

Magánkörök, országos és megyei hírlapok általában azt beszélnek, hogy Gromon Dezső, Bács megye volt főispánja, honvédelmi államtitkárrá fog kineveztetni: talán akkorra, mire e sorok napvilágot látnak, e hír ténynyé is válik. Ez esemény híre méltó örömmel töltötte el Bács megyét, mert Gromon Dezsőben önmagát érzi kitüntetettnek. Gromon Dezső multjában, jelenében és jövőjében a miénk; ő mindenkor velünk érzett, mi is mindenkor vele együtt érzünk: ő osztozott a mi fájdalomainkban és örömeinkben, mi is osztoztunk és osztozunk fájdalmaiban és örömeiben. — Az új államtitkár Bács megyéhez kötik születése és politikai pályája; ő e megye egyik kerületének országgyűlési képviselője a multban, a jelenben és a jövőben, ő e megyének évek hosszú során át érdemes főispánja volt: Bács megye Gromon Dezsőt mindig tisztelte, becsülte és szerette, hogy ne örvendene most emelkedésének!

Midőn Gromon Bács megye főispánjává neveztetett ki, sokan kevés várakozással néztek politikai szereplése elé és mindenki azt kérdezte ugyan kire fog támaszkodni; barátjai féltették őt eme díszes, magas és nehéz polcon, politikai ellenfelei nem félték tőle, mert remélték, hogy könnyen kifoghatnak rajta. Helyzete elég nehéz volt; az országos párt-fuzió következményeit érvényre kellett Bács megyében emelnie: a politikai nehézségekhez személyiek is járultak, ellenfelei sorában kipróbált, hatalmas és multjuknál fogva akkoriban népszerű matadorok is voltak, kik feledni nem tudták, hogy a fuzió előtt övék volt e megyében a hatalom és dicsőség és annak visszavívásáért elkeseredett harcokra készültek. Gromon Dezső a nehéz helyzettel diadalmasan megküzdött, senkire sem támaszkodott csak önmagára: praktikus esze, politikai szívóssága és ügyessége, meglepte barátait és lefegyverezte ellenfeleit Nem a helyzet volt neki ura, hanem ő lett a helyzet urává: barátai szaporodtak, ellenfelei fogytak.

Most midőn szerzett érdemei és kipróbált ügyessége és tehetségei őt a honvédelmi államtitkárság magas polcára emelték, ugyanezen jelenségekkel találkozunk: sokan kérdik, kire fog támaszkodni ezen előtte új téren, barátai közül némelyek féltik őt a szeditő magasságban, ellenfelei keveset várnak tőle. Mi, a kik ismerjük őt, kik tanui voltunk kiváló sikereinek, melyeket egyelőre szintén új téren felmutatni képes volt, nem féltjük őt senkitől és semmitől és bátran hivatkozunk a jövőre, mely be fogja bizonyítani, hogy Gromon Dezső épen oly kiváló államtitkár lesz, mint a mily jeles főispán volt!

A bács megyei szabadelvű párt, de Bács megye pártkülönbség nélkül, kitüntetve érzi magát Gromon Dezső kitüntetése által és a legmelegebb szerencsekívánatokkal kíséri új pályáján: mert meg van győződve, hogy Gromon tehetségei azon magas polcon egyaránt hasznára lesznek Magyarországnak és Bácsországnak!

Dr. Margalits Ede.

Feudvár.

(Egy eltűnt régészeti emlék.)

Marsigli gróf, a XVII. század híres hadászati mérnökének úgy alak, mint tartalom tekintetében egyaránt monumentalis műve (Danubius Pannonico-Mysicus etc.) amatőr par excellence a dunai vidék ismertetésével foglalkozik, mégis a Tisza környékének ismertetéséhez is nem egy érdekes adattal járul. Adataihoz kétségtelenül az osztrák armádiában találjuk őt; a táborokban, melynek ő egyik legjelentékenyebb tagja, mindig jelen van, s így alkalma nyílik a személyes kutatásra. Mert ő nemcsak stratég és geographus, de régész is.

Világhírű művében a többi közt egy külön fejezetet szentel azon emlékeknek, melyek a hajdankorból maradtak fenn. Ilyenekre talált ő a Tisza mentén Zsabya, Csűrüg és a mai Bács-Földvárnál, és mint ilyet emlit egy bizonyos főerődítményt »Feudvár« név alatt, melyről ezeket írja: »Földből hányt erősség, mely a Tisza innenső (lácskai) oldalánál, Kis-Kanizsa tájékán fekszik; északfelől és ahonnan a Tisza nem érinti, a Körös mocsár környezi. Alakja hosszabb négyzet; leg hosszabb oldala 600, legrövidebb oldala pedig 300 lábnyi. Ennek közepén a földet megásattam, és ott azon edényeket találtam, melyek rajza fentebb van közölve. Hihető, hogy ezen a helyen kelt át valamely római sereg a Tiszán, mert erre alkalmasabb itt nincsen; ez annál inkább valószínű, mivel a Tiszától nincs messze az Aranka folyó, mely egész a Maros-hoz vezet« stb.

Ez Marsigli combinatiója. A fossatum helyzetét rajzban is közli, s e rajz után talán nem lenne nehéz azt feltalálni. A Körös-érnek torkolatánál, a Tisza és ez érnek vize által képezett déli szögletben volt az autopticus rajz szerint amaz erőd. Ha a Körös-ér azóta medrét nem változtatta, vagy a Tisza partját e helyen erősen le nem mosta, úgy még bizonyára fel lehetne találni azon nyomokat, melyek alapján a földvár egykori helyzete megállapítható.

Megyei történelmi társulatunk, melynek programjához a ma már meglevő alapszabályzat egyik tétele szerint a történelmi értékű romok kutatása, locirozása és — amennyiben az lehetséges és célszerű — conserválása is tartozik, — első sorban lenne hivatva az ó-kanizsai határ bizonyos részeinek átkutatására. E város határterületén a legújabb időben is kerültek itt-ott romok napfényre, melyek szakszerű átbúvárlása, kétségkívül, nemcsak a megyei, de a hazai tudományosság szempontjából is kívánatos volna.

Bácska őskorát sűrű homály fedi. Ezt már igen sokan elmondták folyóiratok és hírlapokban, de azért alig tett valaki csak némit is e homály eloszlatására. Ideje tehát, hogy tegyünk valamit. Ami történelmi társulatunk, igaz, a történettől elválaszthatlan régészet cultiválását (programja tanuskodik erről) csaknem teljesen ignorálta. Pedig kár volt ignorálnia. Ki kellett volna mondania, hogy igen, mi tört. és régészeti társulatot alakítunk. A szakkörök azt úgy is tudják, hogy egy megyei hasonfajú társulattól mit kell és mit lehet várni. Tudják, hogy kevés a szakember még az oly nagy darab földön is, mint amilyen egész Bácska. A társulat legfőbb és legcélravezetőbb feladata csakis az adatgyűjtés lehet. Adatokat szedni a történet s a régészet mezején. Az adatgyűjtő pedig még se nem író, se nem tudós, hanem csak történet vagy régészet kedvelő, szóval dilettans. Ha pedig ezt tudjuk, szeretnők kérdeni, a történet vagy a régészet terén működhetnek-e nagyobb sikerrel a dilettansok? Szerintünk: a régészetén. Részint, mert levéltárak, oklevelek és egyáltalán írott emlékek csaknem teljes hiányában van megyénk, tehát a történelmi adatgyűjtés majdnem lehetetlen; részint pedig, mert régészeti emlékekkel lépten nyomon találkozunk, amelyhez mindenki hozzáfér, sőt a dilettans sokszor előbb, mint a szakember.

De eltekintve a társulat feladatától, a régészet már csak azért is nagyobb figyelmet érdemelne, mivel vármegyénk őskorát a historiából meg nem tanulhatjuk. Csak egy kérdésre hivatkozunk. A rómaiság kérdésére. Írott documentumok alapján sohsem lesz eldönthető, mennyiben volt romanizálva vidékünk. Lakta-e, és mennyiben lakta e nép a Tisza-Dunaközét? E kérdésre csak a régészet foghat valaha kielégítő feleletet adni. Éppen azért, midőn Marsigli gróf az Ó-Kanizsa melletti földvárat római eredetűnek declarálja, s ez által a Tisza jobb partjának őskorára nézve mindez ideig is eldöntetlen kérdést érint, a további kutatás van hivatva nyomról-nyomra haladva, romot rom után átkutatva kimutatni, hogy a rómaiak lakták-e egykor vármegyénk területét.

Hisszük, azonban, hogy a megyei történelmi társulat, ha programjába az archaeologiai kutatást fel nem is vette, és illetőleg mint régészeti egyet szerepelni nem kívánt, — a régészet fátylóját legalább ott, hol a történetben setétség honol, lobogtatni fogja. Ez a társulat intenciójával nemcsak nem ellenkezik, de sőt igen is megegyez. Mert a régészet a történelmi látkört hosszabbítja.

Budapest, 1884. november 4-én.

Dudás Gyula.

Hírek.

Ő császári és királyi Felsege Erzsébet királyné, a magyar szent korona országai vörös-kereszt egyletének legfőbb Védasszonya, ezen egylet körül szerzett kiváló érdemek elismerésül, legmagasabb sajátkezü aláírásával ellátott díszokmányt adományozott méltóságos Sándor Béla Bács-Bodrogh megye főispánjának.

Haynald Lajos bibornok-érsek állapotáról, ki már huzamos ideje betegeskedik, Korányi tanár úgy nyilatkozott, hogy az általánosan kedvelt főpap betegeskedése egyáltalán nem aggasztó, de egészségét csakis úgy állíthatja helyre teljesen, ha egy időre tartózkodik minden fárasztó munkától.

Gróf Chotek Bohusláv osztrák-magyar követ a belga udvarnál mult hó 30-án ilte meg ezüst lakadalmát Kinsky Wilhelmine grófnővel a Clary-Allringen hercegi kastélyban Teplitzben. Az ezüst lakodalom napjára igen előkelő arisztokrata társaság gyűlt egybe a kastélyban, s számos gratulató érkezett ugy a monarchia minden részéből mint a külföldről s nem kevesebb, mint nyolevan üdvözlő távirat érkezett ez alkalommal a grófhöz.

Az 1884. évi XVII. t. c. 169. és 172. §§-ai értelmében megválasztandó 20 illetve 40 iparhatósági megbízottak választása, nemkülönben az iparhatóság alakulása iránt f. évi november hó 13-án esti 7 órakor az „Elefánt”-hoz címzett vendéglőnek színház melletti éttermében előértekezlet tartatik.

Kőmives Ödön, 6. zászlóaljbeli tetteges állományu honvédhadnagy, a temesvári dohánnyárhoz V. oszt. hivatal tiszté neveztetett ki.

Jogász körökben élénk vitaközésre nyújt alkalmat az a tény, hogy Manoilovics Emil kirai bíró a legutóbb Szabadkán megtartott városi tisztújításon a főispán által kandidáló bizottsági tagnak jelöltetett s mint ilyen a kijelölésben tényleg résztvett. Elkövetette ez által mint bíró az 1869. évi 4. t. c. 10. szakaszába ütköző cselekményt, vagy nem? E fölött vitaköznek a jogászok. Egy részük határozottan állítja, hogy nevezett bíró a kandidáló bizottsági tagságnak elfogadása és ily minőségben való működése által törvényt sértést követett el, s emiatt ellene a főügyész által a fegyelmi eljárás megindítandó; másrészt a jogászoknak ellenben Manoilovics bírónak eljárásában fegyelmi esetet nem, hanem csakis egy nem helyeselhető tényt látnak.

Kvassayné Kun Melanie siremléke. A szadai temetőben Kvassayné Kun Melanie asszony, a korán elhunyt jeles fiatal irónő sírját már díszes emlékkő jelöli. A fehér olasz márványból készült hét lábnyi magas obeliszkre a következő sorok vannak véve arany betűkkel: „Itt alassa siri álmát kvassói és brogyáni Kvassay Edéné, szentpéteri Kun Melanie, a lángelkű fiatal irónő. Szül. 1865. dec. 5., megh. 1884. szept. 23. Csillag volt: feltűnt, kialudt! Csak egy rózsavolt: letörte a halál! Áldás és béke drága hamvainak!”

A dunagózhajózási társaság tévedések elkerülése végett tudatja, hogy az áruforgalmat a „Ferenc-csatornában”, úgy mint eddig, továbbra is fenntartja, s hogy a megszüntetett új-verbázi állomásra, valamint onnét visszafelé irányított javakat továbbra is közvetlen díjszabás alapján veszi fel, illetőleg szállítja el.

Gruda Károly díjnak a zombori tszéknél, a hódásghai kir. járásbíróshoz irnokká lett kinevezve.

Dövény. Kérdés merül föl, vajon az ipartörvény 50. §-ának az intézkedése, hogy heti vásárokon háziiparikkal kivül más iparkészítményeket csak a helyben lakó iparos van jogosítva eladni, kiterjed-e a nem helyben lakó kereskedőkre is? — A szakminiszterium a következőleg döntött: Az 1884. XVII. t. c. 1. §-a értelmében az ipar gyakorlásának fogalma alá a kereskedés is tartozik. Ebből kifolyólag tehát kétség egyáltalában nem foroghat fenn arra nézve, hogy az idézett törvény 50. §-ának intézkedése a kereskedőkre is kiterjed. — A pálinka sem élelmi szernek, sem kerti vagy mezői terménynek nem tekinthető, miért is annak heti vásárokon való áruba bocsájtására az 1884. XVII. t. c. 50. §-a értelmében csak a helyben lakó iparos van jogosítva. Az idézett szakasz így szól: Minden iparosnak joga van úgy saját, mint mások készítményeit nemcsak lakhelyén, hanem azonkívül is az ország bármely helyén tartott országos vásárokon akár személyesen, akár megbízott által eladni, továbbá jogában áll azokra bárhol és bármikor, mintak előmutatásával is, megrendeléseket gyűjteni vagy gyűjtetni, megrendelt munkát teljesíteni, vagy munkáit által teljesíteni. Heti vásárokon élelmi szereket, kerti és mezői terményeket, házi iparcikkeket — a mennyiben azt törvényes kiváltságok nem akadályozzák — bárki áruba bocsáthat. Másféle iparkészítményeket csak a helyben lakó iparos van jogosítva eladni.

A kéményseprők munkakerületére nézve rendezett tanácsú városokban az ipartörvény 11. §-a folytán a városnak miniszterileg jóváhagyott szabályrendelete az irányadó. Ha azonban a megye törvényhatósága munkakerületeket állapítana meg a megye számára is, ez esetben nincsen kizárva annak lehetősége, hogy egyik vagy másik kerületre nézve a rendezett tanácsú város határos munkakerületével egységes kerületet állapítson meg. Ez által meg van adva a mód arra, hogy megfelelő nagyságu munkakerületek létesíthetők, úgy, hogy a kerület kéményseprője elegendő munkát, illetve jövedelmet nyerhet. Természetes azonban, hogy ily esetekben az illető kéményseprő a különben egységesnek feltűnő munkakerület megyei részére az illető szolgabíró, városi tanács, mint elsőfokú iparhatóság illetősége alá tartozik.

Az a kérdés tétetvén, vajon munkakerületek felállítására esetleg egyesek, pl. uradalmak, alkalmazhatnának-e a kerületre jogosult kéményseprő mellőzésével más kéményseprőt, kimondatott, hogy a kerületre jogosult kéményseprő felelős lévén a kerületben levő valamennyi kémény rendszeres tisztításáért, a jogosult kéményseprő nem mellőzhető, az illető uradalom azonban e mellett esetleg más kéményseprőt is tarthat.

O-Becsén a múlt hó 22-én a piacon levő báró Jovits háza hat tagból álló, parasztosan öltözött betörő banda nagy boltot feltört, s nagymennyiségű kész női és férfiruhákat, egy a készpénzt ellopták.

Fölker József, Katymár község derék aljegyzője, a baranyamegyei Berkesden körjegyzővé választatott. Amily ösztönű örvendünk előmenetelén, ép úgy fájjaljuk azt, hogy távoztával megyénk jegyzői kara egy igazán tehetséges szakembert veszít.

Zsigmond Vilmos, az artézi kutak ország-hírű szakértője, e hó 6-án Zomborban időzött és a takarékpénztári helyiségben, szűkkörű társaság előtt, az artézi kutakról és egy ilyennek Zomborban való furatásáról érdekes előadást tartott. Nem érthető miben és mennyiben lehet ezen komoly és mindnyájunkat érdeklő tervnek hasznára és népszerűsítésére az, hogy szakzerű megbeszélése még a prononszírozott érdeklődőknek is mellőzhetővel, egészen magánjellegű értekezletre degradáltatik.

Filipován példás kegyelettel ünnepelték meg a halottak napja előestéjét. A gondosan kitakarított sirkert minden hantja keresztjével együtt koszorúk és virágokkal csinosan volt feldíszítve s számos gyertyalánggal megvilágítva. A nép az értelmiséggel élén tömegesen vonult a kegyelet szenthelyére gyönyörködni oly látványban, minőt csak nagyobb városok lakói élvezhetnek e napon. A kezdet néhány nemeslelkű uri hölgy érdeme, mely másutt is utánzásra méltó.

Beküldetett. Harmadik hónapja immár, hogy az iparos tanulók iskoláját törvényszerint megkezdeni kellett volna. Ennek elmaradása annál inkább sajnálható, mert ezen ügy körül tavali is hasonló mulasztás történt; és mert, tekintve a zombori iparos tanulók képzettségét, hamarabb megfejtendő volna a szorgalmi időnek két hóval való meghosszabbítása, mint megkuratitása. Sz. (Ezen mulasztásnak bizonyára fontos mentései lesznek, mert nem tehető föl, hogy az elemi oktatás körül minden kérdésben önkényesen is hangadólóg buzgólkodó elnök ur, kényszerűség nélkül ezen bizonyára általa is kárhözvontatandó elodázást turte volna. Előttünk a gátló ok ismeretlen. Szerk.)

Schopf Kálmán m. kir. postaigazgatósági felügyelő Szilváson 39 éves korában meghalt. Posta-szolgálatba 1861-ben lépett. Szorgalma, buzgó hivatalos működése, tiszta jelleme által felebbvalóinak becsülését és tisztviselőtársainak szeretetét nagy mértékben bírta. Temetésén Petheő János temesvári postaigazgató és Kass postafelügyelő jelen voltak a temesvári postaigazgatóság képviselőjében. A temesvári postaigazgatóság koszorút küldött a ravatalra, ugyszintén a postahivatal személyzete is.

Kukinthal Sándor bácsmegeyi központi irnok-gyakornok a kulai szolgabíróshoz irnokká van kinevezve.

Az apatini utnak esatornai hidját, melyet csak rövid idő előtt reparáltak, most újra javítják és a közlekedés szerdán, csütörtökön és talán még pénteken is teljesen meg lesz akasztva. E ténykörülménnyel szemben, azt hisszük, sokkal okosabb volna, ha az említett helyen hajóhidat alkalmaznának, mert ez legalább nem igényelne annyi javítást, s mikor javítanak is szabadon közlekedhetnének rajta a kocsi. Igazán furcsa, hogy két oly nagyforgalmu város között, mint Zombor és Apatin, a közlekedés napokig, ugyszólván szünetelni kénytelen.

Árverés. Milodánovits Mihály 2125 frtra b. ingatl. nov. 8-án Szabadkán.

Fischer Riza kisasszonyt Zentán eljegyezte Schaffner József Csantavérről.

Baján a főispán néhai Kanyó Dezső helyébe városi irnokká Lakos Imrét nevezte ki.

Az államjóságok eladása és telepítése meggyekben. A pénzügyminiszter október 25-én mondott beszédéből és az állami költségvetéshez mellékelt részletes jelentésből kiemeljük a megyéket közelebbről érdeklő következő részüket: A zombori jóságigazgatósági kerületben eladott 16,661 hold, melynek becsértéke 4,083,103 frtra volt téve, 4,282,195 frton, tehát 144,092 frttal előnyösebben. Az 1883. év folyamán a zombori jóságigazgatóság kerületében alapított Felső-Gyulafalva település, a felső-kulai pusztá egyrészen. Ezen pusztá a kis-szapári uradalomhoz tartozik s Zombortól kelet felé 16 klmtrnyire fekszik. Területe 4598-1251 hold, melyhez alsó pusztá Kulából még 276 276 hold csatoltatott. Ugy, hogy a telepítésre szánt egész terület 4874-1527 holdat képez, melyből egyelőre Felső-Gyulafalvára 2386-588 hold vétetett igénybe. A település helye a megyei hatóság közbenjöttével megállapítván, a felosztási tervet elkészítették és 1883. év elején jóváhagyott. Ezen telepre Torontálmegye főispánjával egyetértőleg az arra legalkalmasabbnak mutatkozók választották ki s a kiválasztás eredményeként Szajánból 282, Tóbórol 69, Jázováról 42, Lőrincfalváról 20, Monostorról 6, Csó-káról 5, Józseffalváról 7, Török-Kanizsáról 5, Tordáról 10, Franyováról 20, Kis-Bibácsról 4, Magyar Csernyáról 1, Kis-Orosziból 8, Akácsról 5, Ittebéről 5, Nagy-Kikindáról 2, összesen 491 család fogadtatott be. A telepítés a megyei alispán, főügyész és kincstári ügyész jelenlétében 1883. évi október hó 27-én kezdett meg. A 491 család által el nem foglalt 9 telephely egyelőre haszonbérletileg kezelte. Kiosztott egy-egy családfőnek 1/2 hold belsőség, 4 hold külsőség. A helység és a külsőségek magaslaton fekvő, teljesen ármentesek. A fél hold belsőség ára 100 frt, a külsőségé 960 frt. A belsőség ára fejében 50 frt azonnal, 50 frt egy év múlva fizetendő. A külsőség ára 10 év alatt egyenlő évi részletekben 6% kamatokkal törlesztendő. Addig, míg a telepek a külsőséget megváltani nem tudják, azt haszonbérbe kapják és s holdankint 13 frt 75 krért. A telepek a beltelek felárat azonnal lefizették, a külsőségekre csak 16-an teljesítettek fizetést, a többiek azokat egyelőre csak haszonbérbe vették. A telepítés után a községbeliek a külsőség megnagyobbitása iránt folyamodtak, állítván, hogy 4 hold külsőségből egy család megélni, sőt azon még marhaállományt is tartani képtelen. Ezen többször megújított kérelmük a megyei főispán és jóságigazgatóság által támogatván, megengedtetett, hogy az el nem foglalt telepek a külsőségek nagyobbitására fordítassanak, 500 hold pedig marhaállomány tarthatása céljából mint közlegelő az Alsó-Gyulafalvára szánt területből hasíttassék ki. A község kulturális céljainak előmozdítása végett a regalejog a községnek minden kárpótlás nélkül engedtetett át, ingyen adott át továbbá 8 hold téglavető-helyül, hogy úgy az iskolák és templom, valamint az egyes házak építéséhez szükséges anyag könnyen és olcsón legyen megszerezhető. Ily kedvezmények mellett remélni lehet, hogy a kellő munkásság és szorgalom kifejtése mellett Felső Gyulafalva erős és életképes községgé fog fejlődni. Nagyobb telepítés céloztatik azonkívül a Meskóvit és Kerekityi pusztán, mely a palánkai uradalomhoz tartozik és Gajdobra község határában fekszik. Ezen pusztán 400 család elhelyezése van tervezve olyformán, hogy egy-egy család 1/2 hold belsőséget, 2 hold kaszálót és 4 hold külsőséget kapjon, 118 hold pedig közlegelőnek hasíttassék ki. Az e célra átadandó terület 2894-233 holdat tesz. A szántóföld és belsőség ára 220 frt, a kaszálóké 130 frt, a legelőé 70 frtban állapítottat meg. A pusztá még ez évre haszonbérbe lévén adva, a felosztás eszközölhető nem volt. Az ide telepítendő egyének iránt Torontál és Bács-Bodrogh megyék főispánjaival tárgyalások folynak. További telepítések iránti tárgyalások folyamatban vannak a temesmegeyi és bácsmegeyi kincstári birtokokon.

Árverés. Ullmann L. J. 2731 frtra b. ingatl. nov. 4 én árverés alá kerültek.

A megyei gazdaközönség figyelmébe.

Szabályrendelet.

1. §. Bács-Bodrogh megye területén a tenyésztésre alkalmazandó minden mén időszakonként bizottságilag megvizsgálandó, s ha a tenyésztésre alkalmasnak találtatott, tenyész-képessége igazolvánnyal ellátandó, és a községi előjárók, illetve Zenta város rendőrkapitánya által nyilvántartandó.

Ezen szabály alól az állam tulajdonát képező tenyészmenek kivételnek.

2. §. A tenyész-képességi igazolvánnyal ellátott mén tulajdonosai kötelesek egy fedeztetési naplót vezetni, ezt évenként január hóban lemásolás és a megyei lótenyésztési bizottsághoz leendő azonnali betérjesztés, ugyszintén a községi előjáróság Zenta város rendőrkapitánya által vezetendő tenyész törzkönyvbe leendő bejegyzés végett a községi előjáróságnak, illetve Zenta város rendőrkapitánynak bemutatni kötelesek, továbbá a fedezett kancák tulajdonosainak minden fedezett kancára esetről-esetre külön-külön fedeztetési igazolványt kiállítani. A napló és az igazolványokhoz szükséges nyomtatványokat a mén tulajdonosok községi előjáróságuk, illetve Zenta város rendőrkapitánya útján a megyei gazdasági egyesület lótenyésztési bizottságától kapják.

3. §. A ménvizsgálatot az e célból megalkitandó ménvizsgáló bizottság teljesíti.

Ezen bizottság elnöke a megyei gazdasági egyesület lótenyésztési szakosztályának elnöke vagy megbízottja, tagjai pedig a megye közgyűlése által járásonként, illetve Zenta város lakosaiból választandó két tag, esetleg két póttag és a megyei gazdasági egyesület lótenyésztési szakosztálya által szintén megválasztott két tag, esetleg póttag, ugyszintén a járásbeli szolgabíró,

illetve Zenta város tanácsa által esetről-esetre megbízandó állatorvos.

4. §. A vizsgálat minden községben, ugyszintén Zenta városában és rendszerint tavasszal, de egyes méntulajdonosok kérelmére, időközönként is, a megyei gazdasági egyesület lótenyésztési szakosztályának elnöke által meghatározott helyen és napon díjmentesen történik.

5. §. Ha valaki tenyésztésre alkalmazandó mént tenyésztési engedély kinyerése céljából az általános vizsgálaton kívül óhaját megvizsgáltatni, tartozik ezen szándékát községe előjáróságánál, illetve Zenta város rendőrkapitányánál bejelenteni, kik 48 óra alatt jelentést tesznek a járási szolgabíró, illetve Zenta város tanácsának, ki az állatorvos megnevezése mellett a megyei gazdasági egyesület lótenyésztési szakosztályának elnökét megkeresi, a vizsgálat helyének és idejének kitűzése, s a vizsgálatnak megejtése iránt.

Az ily rendkívüli vizsgálat alkalmával csakis a közreműködő állatorvos tarthat igényt két forint napidíjra és esetleg kilométerenkint tizenegy krajcár fuvardíjra.

6. §. A vizsgáló bizottságok határozatainak jogérvényességéhez az elnökön kívül legalább egy tagnak és az állatorvosnak jelenléte szükséges.

7. §. A vizsgáló bizottságoknak a vizsgálat megejtésénél, és az általuk elrendelt intézkedések foganatosításánál a járási szolgabíró, illetve Zenta város rendőrkapitánya, a megyei állatorvosok egyike, illetve Zenta város állatorvosa és a községi előjáróság segédkezeit nyújtani tartoznak.

8. §. A vizsgáló bizottságok az általuk megvizsgált mének részére a fedeztetési engedélyt, belátásuk szerint ideiglenesen vagy örökre megtagadhatják, és ha szükségesnek tartanak, okzerű lótenyésztési szempontból a záros határidőben eszközöndő tenyész-képességtől megfosztást (kiheréltetést) is elrendelhetik, mely utóbbi csakis a határozatnak jogerőre emelkedése után hajtható végre.

9. §. Azon mének, melyek fejletlenek s a sikeres tenyésztéshez szükséges erőben és egészségben nincsenek, a tenyésztéstől ideiglenesen eltiltandók.

Szabálytalan testalkatu vagy öröklő hibákkal terhelt ménnek, örökre eltiltandók a fedeztetéstől, és ha okserűbb lótenyésztési vagy közállategészségi tekintetek megkívánják, záros határidőben tenyész-képességüktől is megfosztandók.

Öröklő hibák gyanánt tekintendő:

- a) a havi vakság;
- b) a fekete hályog (szép vakság);
- c) a tenyész bénaság;
- d) mindennemű öröklő hibák.

10. §. A ménvizsgáló bizottság köteles a m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumnak 1873. évi május hó 9-én 7209. sz. a kiadott körrendelete értelmében a megvizsgált ménokről nyilvántartási jegyzéket négy példányban vezetni és pedig egy példányt a lótenyésztési bizottság részére, egyet a járási szolgabíró, illetve Zenta város tanácsa, egyet a törvényhatóság és végre egy példányt a m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium részére.

11. §. Tenyészigazolvánnyal el nem látott méneket fedezésre használni szigorúan tiltatik.

Azon méntulajdonosok vagy birtokosok, kik tenyészigazolvány nélkül ingyen, vagy bármily díjfizetés mellett fedeztetnek, két forinttól ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetében pedig 12 órától 5 napig terjedhető elzárással büntetendők.

Továbbá azon ménnek, melyeknek tenyész-képességtől bizottságilag elrendelt megfosztása (kiheréltetése) a záros határidőn belül nem eszközöltetett, a tulajdonos kárára és veszélyére tenyész-képességüktől megfosztandók.

12. §. Azon kancatulajdonosok, kiknek kancái tenyészigazolvánnyal el nem látott mén által a megye területén fedeztettek, esetről-esetre 2 forinttól 20 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetében pedig 12 órától 2 napig terjedhető elzárással büntetendők.

13. §. Közlegelőre tenyészigazolvánnyal el nem látott egy évet meghaladó méneket bocsátani esetről-esetre 10 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetében pedig egy napig terjedhető elzárással büntetendők.

14. §. Az ezen szabályrendelet 11., 12. és 13-ik §§-ának határozmányai ellen cselekvők kihágást követnek el.

15. §. Jelen szabályrendelet alapján büntetendő kihágások felett első fokban a járási szolgabíró, illetve Zenta város rendőrkapitánya, második fokban a megyei alispán és harmad fokban pedig a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium bíraskodik.

16. §. Az ezen szabályrendelet alapján befolyandó pénzbüntetési összegek a megyei pénz-

tárba küldendők, és a megyei lótenyésztő bizottság meghallgatásával csakis lótenyésztési célokra fordíthatók.

Kelt Zomborban, Bács-Bodrogh megye közönségének 1884. évi július hó 3-ik és következő napján tartott rendes évnegyedes közgyűléséből.

Jegyzette s kiadta:
Karácson Gyula s. k.,
főjegyző.

AZ ÁRVA.

Beszély. — Irta: Xanthos.
(Vége)

Juliskát is kérdőre vonta az öreg meggondolatlan lépéseért, de ő se hallott, se látott, hanem csak sirt, zokogott mint a párja vesztett kis madár és könnyei hullottak, mint a nyári zápor.

Pista másnap kora reggel munkájához látott. Testét és lelkét egyaránt megtörték a vad indulatok Area olyan volt, mintha halottaiból támadott volna fel. A boszú méreg fogai mardosták még mindig keblét.

Máskor fűtőüreszt és dalolt; most csak lassan ballagott az eke után, nagyot-nagyot sóhajtván fájdalomában, mely nem talált visszhangra a pusztában.

Ha értette volna a fűj pitypatyolását, bizonyára nem hagyta volna a keserű poharat csordultig megtelni.

— A szerelem arany pohárban, méreg ital — mondja Petőfi.

Pista megitta azt, és most nyög annak kínos fájdalma alatt, mely élete nem más, mint egy összeroncsolt esárda, mely az idők vasfogának nyomát hordja magán.

Szegény Dalos Pista! Jobb lett volna néked, ha az árvaság vad orkánya valami kopár sziklához vágott volna még akkor, midőn nem tudtad mi a fájdalom.

Megmentett az édes életnek, hogy keserű legyen a halálad. És halálad lesz édes, mert keserű volt az életed! . . .

Othon ezalatt a jó öreg újra „kordába” szedte leányát Juliskát, de most sem tudott belőle egyebet kiesikarni a keserű sirásnál.

Egész éjjel forró könnyei mosták le gömbölyű arcát, mely hol kipirosolt, hol elhalványult a szörnyű gondolatoktól, melyek agyát tépték.

Józsát szeretett volna lenni; vele akart volna a világ végére is elmenni, de Pistát kellett lennie.

Igy akarták az öreg szülék.
— Nem, ez nem lehet, gondolá magában. Ezen segítenünk kell, és ha másként nem, — hát úgy, amiut . . .

És e gondolatól maga is elborzadt, és nézett merően maga elé, nem is véve észre azt, hogy a jó öreg is mormog valamit a fogai közt.

Egy kis vártat mulva elhangzottak azután szerető jó apjának ajkairól a végzetes szavak, melyek szerint két hét mulva felcsereéli a pártát a főköttövel és Pistát lesz.

Mint a nőstény oroszán, ha fiait emlőjéről akarják elszakítani, ugrott fel Juliska e szavak hallatára a cifra lócaról, és domború kebléből a legörületesebb hangokon tört ki a: nem, . . . és nem, . . . soha, de soha!

A jó öreg lábai odanőttek a sima föld padlóhoz, szemei megölmosodtak és feje kábult volt, mert ördög-táncot járt agyában az a két szó: „nem és soha”.

Mire magához tért, már Juliska újra selyem kötőjébe rejté el halovány arcát, és sűrűen hullatta panaszos könnyeit.

Az öreg látta, hogy nem boldogulhat, felhagyott tehát unszoló szavaival, és elhagyta a házat.

Juliska még egy ideig sirt, azután letérülte könnyeit és felnyitotta a tulipános ládát, melyben virágos selyem viganója volt elzárva, hogy később hasznát vehesse.

A jó édes szüle, az öreg Erzsók néni — ki olyan volt, mint a lágy kenyér — ezalatt a tűzhely körül forgolódott, hogy megfőzze a barna csuszát.

A tűz lobogott, a bognács rotyogott.
Julis is kitolta később fájdalommal arcát, melyet a magasra szökkenő rőzse lángok még kisértetiesebbre festettek a sötétes konyhában.

Nemsokára kész volt az egyszerű ebéd, és Juliskának ki kellett volna vinni a dolgozóhoz. Édes anyja nógatta is már, hogy induljon, mert a nap feltűzte már déli tüzes koronáját; — de Juliska rimánkodott s kérte édes szülőjét, hogy vigye ki ma helyette ő, mert nagyon meg van törve a sok sirástól, inkább addig, míg visszajön, rendbe szedi a házat.

Édes anyja belenyugodott leánya szavaiba és — semmi rosszat sem sejtve — nemsokára a pázsitos uton szivta be a bókólo mezei virágok kellemes illatát.

Juliska ezalatt hamarosan magára szedte ünneplő felöltőjét s búcsút intve a szülői háznak — mint a szél rohant Józsi karjai közé, ki a jelzett helyen — a fűzes alján — már készen várta a szerelmes szeretőt.

Sok idejük nem volt a vesztegetésre; egy pár tüzes esők cuppanása hasította végig a fűzesalji tikkadt levegőt, és Józsi átölelte babáját, kocsira tette, és vitte nagyvilági útjára.

Midőn a jó szüle hazaballagott a mezőről, már Juliska távol lehetett mátkájával. — Erzsók néne felkutatatta a ház minden zege zugát, de nem találta sehol.

No, majd előjön. Talán valahová elbujt kipihenni fájdalmait, — vigasztalta magát.

Az est is bekövetkezett; a csillagok szelíden ragyogtak a tiszta égen, mintha gondos pásztoroknak, a nyájas holdnak meséit hallgatták volna. A föld nyugodt és néma volt, és csak a komondorok csaholása hangzott néha-néha fel a csendes légben.

Végre megérkeztek a fáradt munkások is a szántóföldről, hogy békés nyugalomra adják át testüket a tücskök zenélő birodalmában.

Juliskának még mindig „hült helye” volt.
Az öreg első szava volt: Juliska.

Pista sem maradt el kérdézősködéseivel, de mily furán esett nekik az anyóka azon válasza: hogy valahová elment, és még most sem került elő. Ő nem gondolhatja el, hogy hová lett, tán a szomszédba ment

és baja eshetett az utban? Az öreg előtt világos volt azonnal az egész dolog, mint a fényes napsugár. — Ő értette azt, ami Erzsók néne rövid esze előtt megfejt-hetlen talány volt.

Pista sem tépelődött sokáig magában, hanem kapta rész fokosát és futott, mint a villám a felhős égen, a szomszéd tanyára.

Az öreg Pali bácsi nem bírta utját állani, mert mint az orkán ugy sodorta el maga előtt azt, ami utjába esett.

Hiába kérte, hiába rimánkodott, ő csak futott. De a szomszéd tanya sem adhatta meg a kelető felvilágosítást; azt mondták csak, hogy Józsi ifiúr még délben ment el és azóta nem tért haza.

Ment, — nem, rohant mint a sárkány a világnak, hogy megboszulja magát. Kereste mindenütt azt a hűtlen leányt, akit ő szeretett, de aki őt gyűlölte. — De még jobban kereste azt a gaz csabítót, aki oly gonoszul tönkre tette életét és minden boldogságát.

Nem találta sehol.
Elbujdosott tehát az erdők vadonjába és vad, félelmetes haramiája lett az egész vármegyének.

A jó öreg szülék hiába várták őket, nem hozta vissza sem bánatuk, sem fájdalmuk.

A gond és a bú már egészen megtörte őszbe eszarodott fejüket; a remény zöld levelei lassanként megsárgultak újra birhatások iránt; és terhes napjaikban gondúzó munkájuk egyedül a nagy szolozsmás könyv volt, mert Istenbe vetették minden bizalmukat, — mint jámbor népek — ki lesújtotta őket, s ki föl is fogja majd emelni.

„Boldogok, akik hisznek, mert megvigasztaltatnak” — mondja az írás. Ők is hittek még mindig valamit, de maguk sem tudták, hogy mit.

Egyszer azonban beköszöntött az öldöklő angyal végleg, és láng pallosával leseperte szunnyadó reményük utolsó pislogó csillagát is bánatos egükről.

Józsi és Juliska már hazatérőben voltak a „nász utról” a „mészes hetek” után, mert pénzök is elfogyott, no meg talán a szerelem is fogytán volt.

E kettő elválaszthatlan testvér.
Össze vannak nőve, mint a láncszemek. Csakhogy mig ezek idővel meglazulnak, addig azok az időben megerősödnek.

Tehát hazatérőben voltak, mert tudták, hogy jó szüleik meg fognak bocsájtani e ballépésükért. Hisz nem egyedül ők voltak az okai, hanem közbe lépett az a nagy ur is, akinek nem lehet parancsolni, és akit úgy hívunk emberi nyelven, hogy: sziv.

Első sorban őt kellett volna vádolni.
A sziv magában rejti az élet lefátyolozott titkait: szeret forrón, lángolón; utál hideg megvetéssel; etel-lik édes keserűséggel, és ront, bont vagy javít, de parancsot nem ismer, rabláncra nem hagyja magát fűzni.

A sziv volt tehát mindenek az oka s ezért meg lehetett volna nekik bocsájtani, el lehetett volna nézni hibájukat.

És a jó öreg szülék meg is bocsájtottak volna nekik, és újból örömmel zárták volna kebleikre a ház egykori életét virággá, de a haragos Ég nem tudta elfelejteni az árva kínos panaszt, mely fölkiáltott véres boszúért a magasba!

Pista éppen bandájával rémitette a tanya környékét, midőn lesben álló legényei a *** erdő szélén uri kocsit közeledését jelezték.

Pista oda sietett és azonnal fölismerte bennök a hűtlen szeretőt és a gonosz csabítót.

Azt mondá legényeinek: „Ne bántsátok, távozzatok az erdő mélyébe, én magam birkózom meg velök.”
De vezérünk . . . hátha letűzelnék, — bátor-kodék utána vetni egyik haramia.

— Amit mondtam, megmondtam — szólott Pista. Azután elrejté magát egy odvas fa tövében, a honnét a fényes hold szép kilátást nyújtott görbe szarvaival a sík rónára és midőn a kocsit már egészen közel jutott, — célzott és talált; újra célzott, és még egyszer talált.

Szívéről egy nehéz kő hullott alá, mint annak, ki befejezte a földi rabság fárasztó munkáját hiven, boldogan és készül egy jobb világba, hol hivebbek a szeretők és tisztábbak a szívek.

A vad haramia, — ki még néhány perc előtt is kész lett volna a világot kifordítani sarkából, — egészen megtört és ellágyult.

A kiért eddig élt, — nem élt már többé!
A kiért eddig égett, — az eloltotta már piros vérével a lobogó tüzet.

Ott feküdtek egymás mellett: a hűtlen szerető és a gonosz csabító.

Megkapták méltó jutalmukat.
Nincs már semmi sem hátra.

Rá nézve most a világ ugy is csak oly idegen, oly rideg volna, mint Grönland fagyos, hólepte jég-sziklái.

Leszámolt az étellel a hitelezőknek, le az Istennek; csak még egynek adós, s ez a jó kereszt apja — az öreg Pali bácsi és Erzsók néne volt.

Ezeknek is hamarosan lerója a hála adóját, hogy tisztán mehessen a másvilágra a maga becsületéből és ne a vármegye kegyelméből.

Mint az, a ki jól végezte munkáját, lassan Juhászék tanyája felé tartott; mire oda ért az esthajnali csillag már magasan állott az ég boltozatján, melyen a bárány felhők, mint a könnyű szárnyu lepke, szállongtak ide s tova.

Megállott az ablak alatt és rázendíté keblének már-már szakadozó húrjain azt a bús nótát, melyet oly sokszor dalolt el mindnyájuknak, midőn az öreg jegenye hűvös árnyékában oly szépen elbeszélgettek együttesen a jövődőről, mely mindannyiunk sorsát sűrű fátvillal fedett mély titokba burkolja.

Eldalolta azt a bús nótát, mely egyedül volt hasonló gyászoló szívének fekete bánatához.

S midőn méla búsan elreppent a dal:
„Jegenyefa tetejében
Ül egy holló feketében;
Gyászruhája engem illet,
Mert a rózsám már nem szeret,
Az én kedves rózsabimbó-galambom.”

Egyet dörögött a hatlövetű revolver, és a szerencsétlen Pista teste ott vonaglott a poros földön, sűrű vértócsában.

Az öreget felriasztotta álmából a lövés sokszoros visszhangja, és nem tudta, hogy álom-e vagy való, amit hallott; hogy valóban Pista melabús hangjai játszottak-e füleivel, és hogy lövés volt-e az, vagy tán menydörgés.

Nem nyughatott, felkelt és kiment.
Alig tolta félre az elreteszelt pitvar ajtót, már is megüték füleit Pistának halál-hörgései.

Midőn az öreg csakugyan felismerte őt, megkettőztette nehézkes lábait és sietett a félhomályban az ablak alatt horkoló alak felé.

Csakugyan Pista volt!

Az öreg egy „Jézus, Mária, segíts” szóval felakarta emelni, de visszahanyatlott a nehéz testtel a véres földre.

Pista csak annyit mormogott még fogain keresztül, hogy: ott . . . ott fekszenek az . . . erdő szélén, temes . . . temesetek mellé! . . .

És szerető keresztapja kezei közt kiadá lelkét.

A tanyai kis temető egyszerre hármass sirdomb-bal gazdagodott.

Három szívet zárt magába, melyek forrón szerettek; keserű irigységgel gyűlöttek, és a halálban egyformák lettek: jéghidegek.

„Befogadta őket egy rideg sirverem,
Rajta zöld pázsit és tarka virág terem.”

A jó öreg szüléknek most már nem a vén jegenye bájtelit suttogása nyújtott felüdülést üres óráikban, hanem a sirkert szomorú fűzágainak néma csacsogása.

Ott andalgott lelkük, — s mint a lepke virágról virágra — ugy szállott az fejjéről-fejűre.

Megöngyözték forró könnyeikkel a sírhalmot s mielőtt szerény kis viskójukba vissza keltek, ajkuk mindig csak egyet zengett: „Adj uram nekik örök nyugalmat!”

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

HIRDETÉSEK.

4315. szám.

Birtokeladási hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye alsópusztakulai határában fekvő, 322⁵⁸⁰/₁₆₀₀ holdas bárány járás és világos baranévű birtokrészek, az ezen hirdetés kiegészítő részét képező részletes eladási terv szerint, 5 holdas részletekben, vagy dülönként, vagy pedig egészben a kataszteri tiszta jövedelem alapján megállapított és tehát a föld minősége szerint különböző, holdankénti 525, 550, 406, 430, 473, 434, 268, 283, 311, 418, 430, 497, 509, 562, 542, 477, 494, 425, 315, 315, 415, 471, 455, 293, 219, 220, 313, 293, 245, 213, 300, 271, 299, 304, 335, 307, 302, 272, 282, 274, 284, 351, 301, 347, 360, 355, 360, 370, 320, 280, 264, 216, 226, 232, 256, 256, 206, 213, 207, 324, 221, 169, 133, 126, 241, 246, 237, 273, 238, 264, 187, 186, 295, 314, 309, 224, 226, 225, 227, 267, és 248 forint becsértékkel szóbeli nyilvános árverés útján

Kernyaján a község-házánál 1884-ik évi november hó 7-én

reggeli 9 órakor és esetleg folytatólag a következő napokon a legtöbbet ígérőknek örök áron fog eladatni. A szóbeli árverés megkezdése előtt írásbeli ajánlatok is adhatók be, de csakis az alább jelzett dülökre, vagy az egész birtokra.

Az egyes dülök becsértéke a következő:
I-ső dülő 76¹³⁰⁰/₁₆₀₀ hold . . . 23,687 frt.
II-ik „ 82⁴¹⁰/₁₆₀₀ „ . . . 24,330 „
III-ik „ 82 „ . . . 15,817 „
IV-ik „ 82⁴⁰/₁₆₀₀ „ . . . 20,230 „

Az egész birtok összesen 322⁵⁸⁰/₁₆₀₀ hold, becsértéke 84,064 frt.

Minden versenyezni szándékozó köteles a szóbeli árverés megkezdése előtt a kikiáltási összeg 10%-át bánatpénz fejében letenni.

Az írásbeli ajánlatok 50 krros bélyeggel és a kikiáltási árnak 10%-át tevő bánatpénzzel ellátandók és azok borítékán határozottan kiteendő a tárgy, melyre az ajánlat tételik, továbbá az ajánlatban a megajánlott vételár számokkal és betűkkel világosan kiírandó és végül kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti.

A vételár tíz évenkénti egyenlő részletekben, mindig az összes künlővő hátralékok után, az árverési eredmény vagy az ajánlat jóváhagyása napjától a lefizetés napjáig számítandó 6% kamatokkal együtt törlesztendő.

A bánatpénz az első részletbe fog betudatni.

A tulajdoni jog telekkönyvi átíratása csak a vételár teljes törlesztése után fog megengedtetni. Az árverési eredmény jóváhagyása napjától a vevő az összes adókat és terheket viselni köteles, ellenben ugyanazon naptól a föld jövedelme őt illeti meg, s ezért a fenálló haszonbér szerződések is azon naptól a vevőre ruháztatnak; a vevőre hagyatván, hogy ama szerződések határozmányai alapján a mostani bérlővel való viszonyát tetszése szerint, de az eladó kincstár közbenjárása és szavatossága nélkül rendezhesse.

A részletes eladási terv- és az árverési valamint a szerződési feltételek Zomborban a m. kir. jószágigazgatóságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. — Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Zombor, 1884. évi október hó 20. án.

2-2 A m. kir. jószágigazgatósága.

Pályázat.

A gákovai róm. kath. német tannyelvű népiskolánál a tanítónő-állomás üresedésére jövén, arra f. évi **november hó 25-ig** terjedő meghosszabbított határidővel pályázat hirdettetik. Ez állomás javadalmai: 1. 300 frt évi fizetés; 2. 50 frt lakbér; 3. három öl fűtőszalma. A női kézimunka tanításért külön díjazás nem jár.

A kellőleg felszerelt folyamodványok a gákovai római kath. iskolaszékre címezve a fenemlített határidőig nt. Láng Márton ur kerületi tanfelügyelő-espereshez Csataaljára (Bácsmegeye) küldendők. Gákován, 1884. november 2-án.

2-2 Az iskolaszéki elnökség.

HARLANDER kötőfonala és orsócérnája

(Strickgarn.) 14-2 (Spulenzwirn.)

A bécsi és párisi világtárlaton a legelső díjakkal kitüntetett.

Kitünő minősége miatt közkedvelt.

A kötőfonál gyári jegye.

Az orsócérna gyári jegye.

Kaphatók a haza minden nagy- és forgalmas kis-kereskedésében.

4315. sz.

Birtokeladási hirdetés.

A Bács-Bodrogh megye alsó-pusztakulai határban fekvő 1127^{13/1600} holdas birtokrészek, az ezen hirdetés kiegészítő részét képező részletes eladási terv szerint, v. dülönként, csoportonként v. pedig egészben a kataszteri tiszta jövedelem alapján megállapított és tehát a föld minősége szerint különböző, holdankénti 263⁵⁰, 245¹⁵, 193³⁰, 166¹³, 283³⁰, 261⁶⁸, 219⁶⁵, 216⁵¹, 252⁷¹, 231⁹⁷, 271³⁴, 196⁷⁶, 304⁰¹, 346⁷³, 363³⁸, 332⁸³, 291¹⁸, 277⁸⁷ forint becsértékkel szóbeli nyilvános árverés útján

Kernyaján a községházánál 1884-ik évi november hó 7-én

reggeli 9 órakor és esetleg folytatólag a következő napokon a legtöbbet ígérőknek örök áron fog eladni.

A szóbeli árverés megkezdése előtt írásbeli ajánlatok is adhatók be, de csak az alább jelzett dülökre, csoportokra vagy az egész birtokra.

Az egyes dülök becsértéke a következő:

I. dülő	25 ⁵⁶ / ₁₆₀₀ hold	6,680 forint.
II. "	14 ¹³⁵ / ₁₆₀₀ "	1,440 "
III. "	57 ⁸⁴ "	11,120 "
IV. "	121 ⁷⁸⁶ "	20,220 "
V. "	19 ¹⁵⁰⁰ "	5,660 "
VI. "	33 ¹¹⁹⁰ "	8,830 "
VII. "	135 ¹⁴⁴⁰ "	29,850 "
VIII. "	138 ⁷²⁶ "	29,980 "
IX. "	129 ¹³⁹⁶ "	32,820 "
X. "	95 ¹⁴⁶⁶ "	22,250 "
XI. "	58 ³⁶⁸ "	15,810 "
XII. "	23 ¹¹⁷⁶ "	4,670 "
XIII. "	83 ⁶⁶⁹ "	25,360 "
XIV. "	74 ¹⁵³¹ "	25,990 "
XV. "	54 ⁵⁶⁰ "	19,750 "
XVI. "	19 ¹⁵²⁰ "	6,640 "
XVII. "	25 ⁹³⁶ "	7,450 "
XVIII. "	13 ¹¹⁹⁶ "	3,820 "

I-ső csoport 1—XII. 855¹ hold 191,330 forint.
II-ik " XIII—XVI. 232¹⁰⁸⁰ " 77,740 "
III-ik " XVII—XVIII. 39⁵³² " 11,270 "

Az egész birtok összesen 1127^{13/1600} hold becsértéke 280,340 forint.

Minden versenyző köteles a szóbeli árverés megkezdése előtt a kiküldési összeg 10% bánatpénz fejében letenni.

Az írásbeli ajánlatok 50 kros bélyeggel és a kiküldési árnak 10%-át tevő bánatpénzzel ellátandók és azok borítékán határozottan kitéendő a tárgy melyre az ajánlat tételik, továbbá az ajánlatban a megajánlott vételár számokkal és betűkkel világosan kiírandó és végül kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti.

A vételár tíz évenkénti egyenlő részletekben mindig az összes kün levő hátralékok után az árverési eredmény vagy az ajánlat jóváhagyása napjától a lefizetés napjáig számítandó 6% kamatokkal együtt törlesztendő. — A bánatpénz az első részletbe fog betudatni.

A tulajdoni jog telekkönyvi átírása csak a vételár teljes törlesztése után fog megengedtetni. Az árverési eredmény jóváhagyása napjától a vevő az összes adókat és terheket viselni köteles, ellenben ugyanazon naptól a föld jövedelme őt illeti meg, ezért a fennálló haszonbér-szerződések is azon naptól a vevőre ruháznak; a vevőre hagyatván, hogy ama szerződések határozmányai alapján a mostani bérlővel való viszonyát tetszése szerint, de az eladó kincstár közbenjárása és szavatossága nélkül rendezhesse.

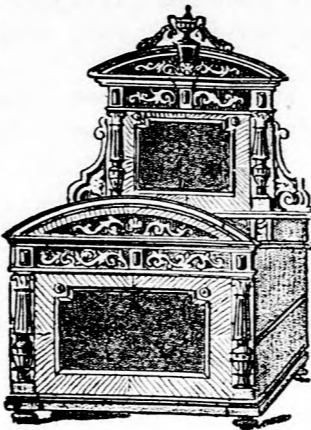
A részletes eladási terv és az árverési, valamint a szerződési feltételek Zomborban a m. kir. jószágigazgatóságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. 2-2 Zombor, 1884. évi október 20-án.

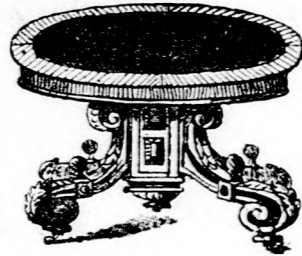
A m. kir. jószágigazgatóság.

SCHERER FERENC

10-6

fabútor raktárában
ZOMBORBAN
a főutcában kaphatók:

sifonérok, ágyak, mosdó- és éjjeli-szekrények, asztalok, gót-székek és tömör fából hajlitott székek és fotelek, kredencék, pipere-, álló- és függő-tükrök, függőnytartók.

Vasbútorokból raktáron vannak: ágyak, gyermekágyak, ágybetétek, mosdóasztalok, gyermekkocsik.

Továbbá raktáromban kaphatók: porcellán árúk, lámpák, olajnyomatképek, mindenféle képek és nagyválasztékban üvegárúk a gyári áron.

A valódi orosz bagarja vanyolt csizmák és a

Értesítés.

Van szerencsém úgy Zombor város, valamint a környék n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **nemrég helyben, a fő-utcán Falcione Lőrinc-féle házban ujonnan berendezett**

bőrkereskedésemet
tetemesen megnagyobbítottam.

Legközelebb tett bel- és külföldi látogatásaim alkalmával nemcsak a hazai, de a külföldi első rangú gyárakkal léptem összeköttetésbe, miáltal azon kellems helyzetben vagyok, hogy áruimat a lehető **legolcsóbban** adhatom, olyanira, hogy bármikor a főárossal is versenyt állók.

Egyszersmind bátorkodom a n. é. közönség figyelmét felkérni raktáromon lévő és Zombor város, valamint egész Bács-Bodrogh vármegyében kizárólag csak nálam kapható **bőrkülönlegességekre, u. m.:**

Közvetlen Moszkvából (Oroszország) szállított orosz bagarja vanyolt csizmák. — Továbbá: **kizárólag csak nálam kapható valódi Wolf-féle vízhatlan bőrkenőcs (Wolf's Lederschmiere.)**

A midőn végre az eddigi vevőim által irántam tanúsított bizalmát tovább is fentartani kérem, maradtam

Zombor 1884. évi október havában.

Teljes tisztelettel

ifj. **KONYOVITS ISTVÁN,**
bőrkereskedő nagyban és kicsinyben.

5-2

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

(Wolf's Lederschmiere) Zombor város és B. Bodrogh

Üzlethelyiség változtatás.

Alulírott a t. c. közönség becses tudomására hozom, hogy eddig Gergurov Teodor ur házában fennállott

FODRÁSZ-TERMEMET

egész ujonnan és díszesen berendezve a t. közönség kívánalma és kényelmének megfelelőleg a

főtcán **Falcione Lőrinc ur** házába helyeztem át.

Raktáron tartok és elfogadok minden e szakmába vágó

női hajmunkákat.

Egyszersmind ajánlom nagyban kibővített **illatszer, pipere** és **illat-szappan** raktáramat.

Paróka és női hajválasz (Scheitel) megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Videki megrendeléseket kívánatra szintén elfogadok.

Magamat és szolgáltatimat a t. c. közönség kegyeibe ajánlva, maradtam

3-1

MAKRA GYÖRGY,

fodrász Zomborban,
Schön Adolf ur könyvkereskedése mellett.

Megjelent!!

és ugy az alulírt cégnél mint minden hazai könyvkereskedőnél és könyvkötőnél kapható a

SZEGEDI KÉPES NAPTÁR

3-1

XI. évfolyama

az 1885-ik évre

díszes színyomatu borítékban a következő tartalommal és képekkel ellátva:

1. A főséges uralkodóház.
2. Évi naptár.
3. Naptári rész.
4. Szeged szab. kir. város köztörvényhatóságának tisztviselői és bizottsági tagjainak névsora.
5. A szegedi kir. törvényszék, kir. járásbírósg tiszt. személyzetének névsora.
6. Szeged gyakorló köz-, valamint köz- és váltóügyvédek névsora.
7. Szeged szab. kir. város egészségügyi személyzetének névjegyzéke.
8. A százéves jövendőlései.
9. Visszapillantás az 1884. évre (4 képpel).
10. Szellemidőzés. (Vers.)
11. A vásárfa. Népies elbeszélés, írta Palotás Fausztin.
12. Épülő Szeged (3 képpel.)
13. Kurátor ur unokája. Irta Sz.-Kovács Pál.
14. Népdalok.
15. Régi nóta. Irta Sz.-Kovács Pál.
16. Adomák (5 képpel.)
17. Magyar- és Erdélyországi országos vásárok.
18. Üzleti értesítő.
19. Bélyegmutató.

A naptár ára csak 30 kr.

E vállalatot a n. é. hazai közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlja, — kiváló tisztelettel **BURGER GUSZTÁV és TÁRSA** könyvkiadóhivatala, könyv- és könyvműve SZEGEDEN.